ОБЩИНА БРЕЗНИК

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА 2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Общински план за младежта е разработен в изпълнение на чл. 15 и чл. 16 от Закона за младежта, в съответствие с единната държавна политика в областта на младежта, спорта и социалния туризъм, която се осъществява от Министерство на младежта и спорта (ММС) на Република България. Основният стратегически инструмент за планиране и прилагане на държавната политика за младежта е Националната стратегия за младежта (НСМ), която се разработва за срок от 10 години и обхваща периода 2021 - 2030 г., като за изпълнението ѝ се изготвят годишни планове. Настоящият документ се приема за 2023 г. и определя целите и приоритетите на общинската политика за младите хора, като в процеса на изпълнение той може да бъде актуализиран в зависимост от постигнатите резултати и евентуалните промени, които биха могли да настъпят в Стратегията за младежта на област Перник.

Визията, залегнала в националния стратегически документ е: Автономни млади хора, с устойчиви морално-етични ценности и с добра образователна подготовка, професионални, социални и граждански умения, способни да вземат важни решения за себе си, общността и държавата и да поемат отговорността за тях.

Целта на настоящият план е да подпомогне община Брезник при формулирането и прилагането на младежки политики и дейности, допринасящи за социалната интеграция на младежите от местната общност, чрез дефиниране на техните проблеми и предизвикателства и осъществяване на конкретни действия за ефективното им решаване.

Целевите групи, към които са насочени дейностите в Общинския план са: млади хора във възрастова граница 15-29 години без оглед на раса, етническа, национална, социална и културна принадлежност.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА БРЕЗНИК

1. ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ

Община Брезник попада в групата на малките община и райони от селски тип в България. Тенденциите на демографските процеси, които протичат в страната са характерни и за община Брезник: намаляване на раждаемостта, отрицателен естествен прираст и миграция, застаряване на населението, особено в малките населени места, преструктуриране на населението по населени места в резултат на миграционните процеси,

което води до прогресивно намаление на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст.

По данни на ГД ГРАО, населението на общината Брезник към 24.01.2023 г. наброява 6155 жители, като 3819 души в гр. Брезник и 2336 души в селата.

Най - голям дял заема населението в общинския център, следвано от това в селата Ноевци, Слаковци, Кошарево и Велковци .

От Таблица 1 ясно се вижда каква е демографската ситуация в общината.

Таблица 1: Население по данни на НСИ и ГД ГРАО

	2014 г.	**2015 г.**	**2016 г.**	**2017 г.**	**2018 г.**	**2019 г.**	**2020 г.**	**2021 г.**	**2022 г.**
Население община Брезник	6 492	6 283	6 163	6 292	6160	5977	6083	6218	6155

Стремежът към независимост и самореализация е доминираща черта сред младите хора в общината. Високообразованите млади хора от общината не правят изключение от общата за страната тенденция да търсят реализация в големите градове на България, а част от тях и в чужбина.

Таблица 2: Брой младежи по данни на ИНФОСТАТ през 2021 г.

Възраст			
Местоживеене	15-29 г.	20-24 г.	25-29 г.
Брезник	138	148	186
Селата	46	19	56
Общо	184	197	242

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАЕТОСТ

3.1 Приоритетна област: Образование и умения

Образованието е основата за реализирането и намирането на работа на младите хора и като такова то трябва да развива и двете си основни направления – както в областта на формалното образование, така и в областта на неформалното образование чрез учене през целия живот.

Целта на тази приоритетна област е качествено формално и неформално образование, гарантиращо умения за успешна житейска и професионална реализация.

В образователната система в община Брезник за учебната 2022/2023 година са обхванати общо 425 ученици, както следва:

– ОУ „Хр. Смирненски” с. Ноевци (защитено и средищно училище) - 49 ученици;

– СУ „В. Левски” гр. Брезник (средищно училище) - 376 ученици.

По-голямата част от учениците завършващи седми клас, постъпват в професионалните паралелки и профилирани паралелки с професия „Приложен програмист“ и „Социални дейност“, и профил „Софтуерни и хардуерни науки“ и „Предприемачество“ на СУ „Васил Левски”. Развитието с високи темпове по отношение на информационните технологии именно, дава огромен шанс за реализация на младите хора, завършили средното си образование в СУ „В. Левски“ – гр. Брезник. Висок е процентът на младите хора, които продължават своето образование във висше учебно заведение след завършване на гимназия. Това говори за осъзнаване на образованието като ценност и стремеж към още знания и умения.

Двете училища се финансират на принципа на делегираните бюджети.

Разпределението на средствата от държавния бюджет се предоставя на училищата по формула, според броя записани ученици.

Децата от община Брезник са обхванати в 1 детска градина – ДГ „Брезица" - гр. Брезник и част от ДГ „Брезица" - с. Ноевци /средищна и защитена/. През учебната 2022/2023 г. се обучават и отглеждат общо 152 деца, в т.ч. 113 в задължителна предучилищна възраст.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

3.1.1 Гарантиране на формално и неформално образование, което развива познавателни, социални и граждански умения, чрез:

- ✓ Подкрепа за формиране на дигитални умения;
- ✓ Подкрепа за формиране на умения за реакция при бедствия, кризи, аварии;
- ✓ Развиване на културата за безопасност на движението по пътищата.

3.1.2 Осигуряване на възможности за развитие на професионални умения чрез формално и неформално образование и насърчаване кариерното ориентиране на младите хора и информирания избор за бъдеща професия, чрез:

- ✓ Прилагане на програми за кариерно ориентиране в училищата, разширяване на извънкласните занимания и активности, насочени към бъдещата професионална реализация на младите хора;

3.1.3 Насърчаване на участието на младите хора в неформално и самостоятелно учене.

3.2 Приоритетна област: Младежко предприемачество и заетост

Ситуацията по включването на младите хора в пазара на труда в община Брезник е почти непроменена спрямо предходната година. Включването е ограничено поради факта, че завършилите образованието си млади хора, нямат практически и трудов опит по придобитата специалност и поради обстоятелството, че липсват или са малко на брой работодатели, които да инвестират в обучение и квалификация на младите работници и служители. Възможностите за професионална и личностна реализация на територията на общината са ограничени, поради липса на добре работеща икономика. Младежите намират работа в сферата на търговията услуги и упражняват професии при работещите земеделски арендатори. За по-висококвалифицираните, възможностите за работа са в сферата на образованието, общинската администрация или друга общинска или държавна структура. Голяма част от младите хора са принудени да започват работа в много случаи не по завършената специалност и не на територията на община Брезник, а в областния град и столицата. В следствие на това броят на напусналите общината, а след това и страната, нараства. В резултат от повсеместно променената макроикономическа ситуация младите хора се оказват в неблагоприятна ситуация по отношение на заетостта. Проблем с намирането на работа се отчита при младите хора, които попадат в групата на тези, които не работят и не участват в образование или обучение и при младежите в неравностойно положение.

Младите хора търсят работа по различни начини, като разчитат на препоръка от приятел, на интернет обяви и бюрото по труда.

Данните на Дирекция Бюро по труда, филиал гр. Брезник за младежката безработица към 01.02.2023 г. са следните:

Младежката безработица

ПОКАЗАТЕЛИ	ВСИЧКО	По образование				Рискови групи с намалена работоспособност
		висше	средно	в т.ч. средно-професионално	основно и по-ниско	
1	2	3	4	5	6	8
Регистрирани младежи	20	3	14	4	3	0
а) до 19 г. включително	1	0	1	0	0	0
б) от 20 до 24 г. включително	7	0	6	1	1	2
в) от 25 до 29 г. включително	12	3	7	3	2	0

Активна програма за младежи към месец февруари 2023 г. е „Младежка заетост“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

Община Брезник работи в сътрудничество с РЕГИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ RAISE ЦЕНТЪР – гр. Брезник, който е открит на 18.06.2020 г. Проектът Raise Youth и е уникален за региона на Югозападна България. Той предлага инвестиция в устойчивото развитие на местните общности чрез обучения за изграждане на професионален капацитет на младежи от 18 до 29 г., (които не работят и не учат), менторска програма за стартиране на собствен бизнес, работа в мрежа и обмяна на местен и международен опит. Центърът предлага курсове по предприемачество, финанси и самоусъвършестване, съчетани с персонални менторски програми. Много младежи са преминали обучение в професионални направления, предоставяни от центъра.

Усилията за 2023 г. са насочени към икономическо и културно възраждане на региона чрез обединяване на общините в задружни туристически, икономически и социални програми, ползвайки се от капацитета и опита на Регионален младежки RAISE център.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

3.2.1 Насърчаване на младежкото предприемачество, вкл. и в областта на социалното предприемачество, стимулиране на иновативното мислене на младите хора, чрез:

- ✓ Разработване и внедряване на програми в средното образование за формиране и развитие на инициативност, креативност и предприемачески дух и компетентности;
- ✓ Създаване на възможности за обучения и менторство и подкрепа на млади предприемачи;

3.2.2 Осигуряване на заетост, която насърчава социалното включване на младежите, включително на тези в неравностойно положение, чрез:

- ✓ Осигуряване на възможности за заетост, включително стажуване и чиракуване на младежи в неравностойно положение;
- ✓ Популяризиране на възможности за придобиване на трудов стаж в администрациите, включително чрез Програмата „Старт на кариерата“.

3.2.3 Насърчаване на включването в образование и заетост на младежите от групата, които не учат, не работят и не се обучават:

- ✓ Насърчаване на активността на младежки организации за идентифициране, достигане и активиране на младежите от тази групата, включително чрез засилване на партньорствата с местни институции и организации.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: АНГАЖИРАНОСТ, УЧАСТИЕ И РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

4.1 Приоритетна област: Гражданска активност и участие

Основната цел в тази приоритетна област е постигане на висока активност и гражданско участие на младите хора чрез доброволчество, лични каузи, дискусии и дебати, форми на самоуправление и партниране с институции.

Ангажираността на младите към обществените проблеми и политическия живот в страната е гаранция за нейното позитивно развитие и утвърждаването на демокрацията. Обратното – отчужденността, отрицанието, неспособността да се изрази структурирано, аргументирано и без агресия собственото мнение и позиция, продуцира несигурност. Допълнителен риск е количеството и качеството на информацията, която достига до младия човек. Качествената, достоверна, смислена комуникация и информация, става все по-ключова за неговото гражданското самосъзнание и изграждане като личност.

Гражданска активност на младите в община Брезник има, но тя е хаотична, единична и най-силно изразена в интернет пространството и социалните мрежи. Причина за това може да се търси в липсата на младежка организация, която легитимно да изразява позицията на младежите, за да се включат реално в живота и управлението на града ни.

Малко са младите хора, които членуват в политическа партии, асоциации, неправителствени организации или друг тип организации. Проблемът с избирателната активност на младите хора е реално съществуващ и важен за нашето общество.

Налице е положителна настройка на младите хора към доброволчеството, което им дава множество възможности да изразят своя порив към хуманност и грижа за другите, както и да се утвърдят общочовешките ценности сред младото поколение. Младите хора смятат, че си струва човек да участва в доброволчески/дарителски акции и биха се включили преобладаващо в такива, в които се контактува с хора/деца в нужда, социални дейности, при бедствия и аварии или в дейности по опазване на околната среда. Разгръщането и осъзнаването на социалната ценност на доброволчеството ще е от полза за цялото ни общество. За съжаление обаче по въпросите на доброволчеството на територията на Община Брезник работи само една организация – Българският младежки Червен кръст, а училищата организират кампании по определени поводи. Ключов фактор за развитието на доброволчеството е активността на самите организации, които се занимават с доброволчеството. За да бъдат преодолени негативните тенденции е необходимо да бъде насърчавано включването на младежите и младежките организации в популяризирането на доброволчеството, да се предприемат мерки за подобряване на представата за доброволчеството, която имат младите хора, както и да се работи в посока на по-голяма публичност на дейността, която упражняват доброволците.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

4.1.1 Насърчаване на активното включване и ангажираност на младите хора във форми и организации за развитие на гражданско самосъзнание и участие.

- ✓ Насърчаване партньорството за младежко участие с общинската администрации в процесите на вземане на решения по въпроси, които касаят младите хора;
- ✓ Противопоставяне на езика на омразата;

4.1.2 Насърчаване на младежкото доброволчество.

- ✓ Популяризиране на онлайн платформи за публично набиране на средства и/или човешки ресурс за обществено полезни проекти, инициирани и организирани от млади хора;

4.2 Приоритетна област: Равенство, многообразие и приобщаване

Стратегическата цел в тази приоритетна област е: свързаност между младите хора, общуване, разбиране и толерантност, превенция на дискриминацията, агресията и отхвърлянето.

Различните форми на агресия сред младите хора са негативно явление, борбата с което е общо предизвикателство. Създаването на условия за изграждане на социално отговорно поведение чрез превенция на агресията и различните форми на зависимости е ключово за смекчаване на тези тревожни тенденции. Разбирателството и толерантността, отричането на агресивността и насилието като модел на поведение, който е приемлив, правят по-благоприятна средата, в която се формират младите хора. Приобщаването на всички в

нашето общество чрез интеграцията на младежите в неравностойно положение и със специфични потребности, чрез равен достъп до образование, шансове за реализация за всеки, ще го направи по-сплотено и силно.

В Община Брезник се работи непрекъснато за създаване на благоприятна среда за насърчаване на между културния диалог, чрез който се осъществяват размяна на мнения между индивиди или групи с различни етнически, културен, и религиозен, въз основа на взаимно разбиране и уважение.

В училищата на територията на община Брезник са създадени условия за равнопоставеност, организират се различни форми за подпомагане на културните изяви на децата от етническите малцинства. За да бъде проведена реална политика за интеграция на уязвимите малцинствени групи, образованието трябва да стои в основата на този процес. Анализът на натрупаните негативи през последните десетилетия, показва, че именно ниският образователен статус и от тук липсата на квалификация, водят до социалното изключване на голяма част на представителите на тези малцинства. Поради тази причина е от изключително значение обединяването на усилията на местната власт, неправителствен сектор, училищата и детските градини в община Брезник за създаване и укрепване на партньорства за подпомагане осъществяването на интеграционни процеси и условия за равен достъп до качествено образование на ромските деца и ученици. От много години в общината са създадени условия за равноправно интегриране на ромите в обществения живот, чрез постигане на равни възможности и равен достъп до права, блага, стоки и услуги и образование и се спазват принципите на равнопоставеност и не дискриминация. Сред резултатите са успешната социализация на учениците от етническите малцинства и формиране на подходящ социално-психологически климат в училищата на Община Брезник са реализираните съвместни мероприятия, които генерират положителни резултати и практики на толерантност и между културно взаимодействие сред общности от различен етнос на местно ниво.

Превенцията сред малолетните и непълнолетните е предпоставка за ограничаване на общата престъпност. Усилията на Община Брезник и на Местната комисия за БППМН през 2023 г. ще бъдат насочени към намаляване броя на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, по-голяма ефективност на превенцията на противообществените прояви и на рисковото поведение у подрастващите, като се акцентира върху насилието между деца, наркотичните зависимости, рисковото поведение в интернет, засилване на интереса на децата и младежите за извънкласни дейности, насърчаване на физическата активност, спорта и творческите способности. Важна цел е постигането на траен възпитателен ефект върху малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви.

Към Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните – община Брезник работят пет обществени възпитатели и един психолог, които имат необходимата квалификация, подготовка и опит, съгласно изискванията на чл. 42, ал. 1. от ЗБППМН.

Наличието на устойчиви криминогенни фактори сред младежите налага да се активизират превантивните въздействия на различни институции, работещи с младежи, като се използват образованието, културата, изкуството, спортът и всички други средства за развитие на младата личност.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

4.2.1 Противодействие на нетолерантността, дискриминацията, агресията и насилието.

- ✓ Подкрепа на информационни кампании и младежки обучения, свързани с противодействие на нетолерантността, дискриминацията, насилието и езика на омразата;
- ✓ Разработване на програми за формиране на социални умения за развитие на самоконтрол и ненасилствено поведение;

4.2.2 Насърчаване приобщаването и социалната интеграция на младите хора със специфични потребности и в риск от маргинализация.

✓ Идентифициране на позитивни модели за подражание, които да вдъхновяват и мотивират младите хора от уязвими общности;

4.3 Приоритетна област: Достъп до информация и услуги

Основната цел в тази приоритетна област е: Гарантирано право на информиран избор и равнопоставен достъп до услуги.

Гарантиран и лесен достъп до информация и добра информационна и медийна грамотност, т.е. знания, умения и компетентности за търсене на информация и разпознаване на фалшивите новини, за обезпечаване на личната дигитална безопасност и киберсигурност – това са особено важни неща за младия човек в съвременния свят.

Един от приоритетите в политиката на Община Брезник е повишаване качеството и достъпът до информационни услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Днес източниците на масова обществена информация, като електронни и печатни медии, образователни институции и обществени библиотеки, се приемат за даденост. Те имат ключова роля за събирането, организирането и ползването на информация и за осигуряването на достъп до широк кръг информационни източници. Община Брезник има изградена много добра културна инфраструктура в това отношение – обществени библиотеки, Общински исторически музей, 12 читалища. Изградените информационни центрове в библиотеките на 3-те читалища – НЧ „Просвещение 1870” гр. Брезник, НЧ „Пробуда–1931 г.” – с. Ноевци и НЧ „Искра – 1932 г.” – с. Слаковци, включени в Програмата „Глобални библиотеки – България”, дават възможност за равноправен достъп до информация, проектни предложения, програми, касаещи младежките проблеми и начините за решаването им.

Културните институции на територията на общината изпълняват и ролята на памет за миналото като събират, съхраняват и осигуряват достъп до материали, свързани с историята на общността или на отделни личности. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми.

Информацията е много важна за развитието на отделния човек и на обществото. Днес информационните технологии дават значителни предимства на всички, които ги ползват. Обществените библиотеки играят роля в този процес и работят активно за намаляване на различията, чрез осигуряване на широк обществен достъп до интернет и до различни онлайн информационни услуги.

Голяма част от времето се прекарва в Интернет. Съвременен феномен е зараждащата се зависимост от него и социалните мрежи. Формирането на информационна и медийна грамотност е един от начините за избягването ѝ. Естествено, тя е най-важна за противодействие на фалшивите новини. Младите хора са едни от най-потърпевшите и макар да имат самочувствието, че се оправят добре във виртуалната среда, то рисковете за злоупотреби, дезинформация, тормоз спрямо тях са немалки. Младежите имат нужда и право на информация. Понякога обаче тя е в твърде голямо изобилие и със съмнително качество. Предизвикателство е с качествено подготвена и добре разпространена и поднесена информация да се привлече вниманието на младите към темите в техен интерес и към възможностите за младежко включване, инициативи, програми, реализация и т.н

На много възлови места в гр. Брезник, община Брезник е осигурила безжичен, неограничен достъп до интернет чрез проект по програма WIFI4EU.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

4.3.1 Лесен достъп до информация за младежки организации, услуги, образователните програми, програми за заетост, инструменти за професионално ориентиране, младежки стажове и проекти.

4.3.2 Превенция на кибертормоза и злоупотребите онлайн

✓ Насърчаване коректното и морално поведение при онлайн комуникацията и информираност относно заплахите и последствията от кибертормоза и онлайн злоупотребите.

V. СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: СОЦИАЛНО БЛАГОПОЛУЧИЕ

5.1 Приоритетна област: Физическо и психично здраве

Стратегическата цел е: Добро физическо и психично здраве, спорт и физическа активност.

Преходът от детството към зрялата възраст се счита за най-важния период във физическото, психическо и емоционално израстване на всеки човек. Тогава се изграждат голяма част от навиците, свързани с физическото, психичното и емоционално здраве, начина на хранене, физическата активност и спорта; формират се умения за самоконтрол върху личните емоционални състояния и поведение, създават се моделите за здравословно поведение, култура и начин на живот. Физическото и психично здраве са ключов елемент на социалното благополучие и приоритетна област на политиката за младежта.

Община Брезник е загрижена за израстването на младите хора и задоволяване на здравословните им интереси. Полагат се усилия за подобряване качеството на условията на живот, работа и учене на младежите. Особено внимание се отделя на насърчаването за здравословен начин на живот и на превантивните мерки, по-специално по отношение на сексуалната активност, злоупотребата с алкохол, използването на наркотици, тютюнопушенето, хранителните разстройства, затлъстяването, насилието, агресията, хазартните игри и пристрастяването към информационните и комуникационни технологии.

В тази посока работи и назначения в община Брезник „Здравен медиатор”. Той съдейства и осъществява превенцията на различни заболявания и подобряване здравния статус на ромските общности. При младежите от ромски произход нарастват потребностите от по-задълбочени знания в областта на сексуалното и репродуктивно здраве, предпазване от полово предавани болести, превенция на вредните поведенчески фактори, с което също е ангажиран „здравния медиатор”. Целта на медиаторската програма е: преодоляване на културните бариери в общуването между ромските общности и медицинския персонал по места, преодоляване на съществуващи дискриминационни нагласи в здравното обслужване на ромите, оптимизиране провеждането на профилактични програми сред ромското население, здравно образование на ромите и активна социална работа в общността и особено с уязвими ромски групи. Повишаването на здравните знания до голяма степен се осъществява с помощта на информационни материали – брошури и листовки, в които в достъпна форма се обяснява съответния здравен проблем.

Община Брезник стопанисва като собственик спортен комплекс „Чорни“, състоящ се от стадион, спортна зала за волейбол, помощна спортна зала и лекоатлетическа писта. Като цяло комплексът е пълноценно използван, както за тренировки, така и за официални състезания от спортните клубове.

Спортните дейности в община Брезник се развиват в няколко направления:

- Развитие и популяризиране на физическото възпитание и спорта и осъществяване на тренировъчна и спортно - състезателна дейност на спортните клубове по отделните видове спорт;

- Физическо възпитание и спорт в предучилищните детски заведения и в училищата на територията на общината;

- Физическо възпитание и спорт за всички.

На територията на община Брезник са регистрирани и развиват дейност следните спортни клубове:

- ✓ Волейболен клуб „Чорни”, гр. Брезник
- ✓ Клуб по карате СК „Ороши киокушин-Брезник”
- ✓ Футболен клуб „Чорни – 1920”, гр. Брезник
- ✓ Футболен клуб „Черногорец”, с. Ноевци
- ✓ Футболен клуб „Буря”, с. Кошарево
- ✓ Футболен клуб „Балкан“, с. Банище
- ✓ Футболен клуб „Чорни”, гр. Брезник – създаден през 2022 г.

- ✓ „Обединен спортен клуб Чорни-2004“- Брезник, със седалище и адрес на управление: гр. Брезник, ул. “Стадион” № 1.

Младите хора в града имат възможност да спортуват активно при изявено желание от тяхна страна, според личните им предпочитания. Чрез различните спортни занимания младите хора развиват ценни физически и психически качества, осъществя се превенция на заболявания, както и превенция на противообществените прояви и престъпността.

Младежите в община Брезник разполагат със спортна площадка за тенис на корт и футболна площадка в двора на СУ „В. Левски“.

В гр. Брезник има фитнес зала, даваща добри възможности за спортуване на младите хора. Има и открити фитнес уреди.

За благосъстоянието и здравословната среда на младежите, родителите имат решаваща роля и следователно трябва да се вземат допълнителни мерки, с които да ги подкрепят. Макар като цяло здравословното състояние на младежите в общината да е добро, някои аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите на храненето, физическата активност, сексуалното и психичното здраве.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

5.1.1 Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт.

- ✓ Провеждане на информационни кампании за промотиране на здравословния начин на живот, физическата активност и спорта сред младите хора;
- ✓ Провеждане на кампании за осведоменост относно психичното здраве; предоставяне на информация за организации и институции за подкрепа при психични разстройства.
- ✓ Насърчаване на здравословното хранене и превенция на хранителни разстройства;
- ✓ Работа със спортните клубове по повишаване на осведомеността на младежите относно страничните ефекти при злоупотреба с вещества като анаболни стероиди, стимуланти и хормони на растежа.

5.1.2 Превенция и подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора.

- ✓ Подкрепа за кампании, инициативи и обучения за превенция и подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора;
- ✓ Подкрепа за повишаване на родителските умения на младите родители.

5.2 Приоритетна област: Екологично поведение и опазване на околната среда

Стратегическата цел е: Осъзнато екологично поведение, базирано на ценности, нагласи и екологична култура.

Климатични промени, замърсяване на въздуха, увеличение на емисиите на въглероден двуокис, изсичане на горите, намаляване на природните ресурси, ерозията на почвите, изчезване на животински и растителни видове са само част от екологичните проблеми, пред които е изправен съвременният свят, в т.ч. и България.

Темите, свързани с опазването на околната среда, вълнуват младия човек. Разширяването на познанията по темата ще спомогне за формирането на отношение, навици и способност за реална промяна, а не само за тревожност. Позитивни са нагласите на младежта по отношение участието в екологични инициативи и е важно те да се развият. Все повече се засилват доброволческите акции в тази насока и включването на множество млади хора следва да бъде поощрено. Отговорност на младия човек днес е да бъде фактор на промяната в екологичен аспект.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

5.2.1.Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазването на околната среда.

- ✓ Разширяване на познанията и културата на младите хора в областта на опазването на околната среда, посредством училищни и извънучилищни учебни програми;

✓ Провеждане на информационни и разяснителни кампании, насочени към младите хора, целящи опазване на околната среда и природните ресурси;

✓ Стимулиране и подкрепа на доброволчески инициативи в областта на околната среда и формиране на устойчива екологична култура и поведение.

5.3 Приоритетна област: Свободно време, творчество и култура

Стратегическа цел: Ефективно осмисляне на свободното време чрез дейности, допълващи и стимулиращи личностното развитие.

Начинът на прекарване и осмисляне на свободното време е въпрос на жизнен стил, ценности и лични предпочитания, но и на финансови възможности и условия, които предоставя средата. Голяма част от младежите предпочитат в свободното си време да излизат с приятели, да се разтоварват с гледане на телевизия и слушане на музика, да играят на телефона или компютъра, да „сърфират“ в мрежата. Дейности, които изискват активност или са свързани с личностно развитие, самоусъвършенстване и развитие на умения не се практикуват често.

Активният начин на прекарване на свободното време чрез занимания със спорт, културни дейности, лично творчество, практикуване на хоби и т.н. е допълващо и стимулиращо личностното развитие. Той дава възможност за повишаване уменията и компетентностите, разширяване на интересите, формиране на трайни позитивни навици, които остават и напред във времето. Ежегодно в Община Брезник се разработва и изпълнява културния календар на събития и прояви с местна, регионална и национална значимост.

През 2022 година в Община Брезник се проведоха множество мероприятия, свързани с национални и общински празници. Дейностите по организацията им бе осъществена съвместно с единадесетте читалища в общината и Общински исторически музей – Брезник. От 02.08.2022 г. има новоучредено читалище НЧ „Победа-2022 г.“, с. Горна Секирна. Така читалищата, които ще извършват дейност през 2023 г. и ще включат в своите мероприятия младежи от общината стават 12 на брой.

В община Брезник музейната дейност е свързана с Общински исторически музей Брезник, създаден през 2013 г. Музеят се помещава в сградата на Класното училище и разполага с четири зали и три постоянни експозиции – Възрожденска и Етнографска, а 2022 г. е открита и третата постоянна изложба „Участието на брезничани във войните за освобождение и национално обединение“, като се акцентира на V-ти конен полк. Музеят разполага и със зала за временни експозиции. Ежегодно се увеличава броят на младите хора, които по един или друг начин се включват в мероприятията и събитията, организирани от общинския музей.

Оперативните цели и мерки за осъществяване на тази приоритетна област са:

5.3.1. Създаване на стимулираща среда и насърчаване активността на младите хора и пълноценното прекарване на свободното им време:

✓ Подкрепа на дейности и инициативи за повишаване на творческите умения и компетентности на младите хора;

✓ Насърчаване на мобилността на младежки творчески трупи; подкрепа за мобилни форми на изкуство и култура (пътуващи изложби, театри, кина), предоставяне на мобилни услуги под формата на занимания по театър, рисуване, танци и др.

✓ Укрепване връзката на младите хора с традиции, бит и история чрез стимулиране участието в културно-исторически клубове, фолклорни състави, исторически възстановки и др.;

✓ Стимулиране посещението на младите хора на културни институции и събития мероприятия чрез различни механизми (информационни, мотивационни, финансови, социални и др.).

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ
ПО СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАЕТОСТ

1. Повишаване броя на младите хора, възползващи се от предлагани качествени формални и неформални методи и възможности за обучение;

2. Повече млади хора, обучени в сферата на информационните технологии;

3. Увеличение на броя на млади хора, информирани относно практики и стажове за професионалното им развитие;

4. Повишаване на достъпността до дейностите в подкрепа на кариерното ориентиране за информиран избор на университетска специалност и професионалната реализация на младежите.

5. Повече младежи в неравностойно положение, включени в пазара на труда;

6. Понижаване на броя на младите хора, попадащи в групата неучещи и неработещи;

7. Увеличаване дела на младежко предприемачество.

ПО СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: АНГАЖИРАНОСТ, УЧАСТИЕ И РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

1. Повишаване ангажираността на младите към обществените проблеми и политическия живот в България;

2. Повишаване броя на младите хора, включващи се в доброволчески инициативи и организации.

3. Повишаване толерантността на младите хора и намаляване случаите на агресия, насилие и дискриминация сред тях;

4. Намаляване броя на противообществените прояви, извършени от млади хора;

5. Увеличаване дела на приобщените пълноценно в обществото млади хора в неравностойно положение и на тези със специфични потребности.

6. Повишаване нивото на информационна, медийна грамотност и критично мислене у младите хора;

7. Намаляване броя на засегнатите млади хора от кибернасилие и онлайн тормоз.

8. Подобряване и насърчаване на достъпа до информация и качествени здравни, социални, образователни, културни и младежки услуги за младите хора от малките населени места;

9. Повишаване разнообразието от възможности за пълноценно прекарване на свободното време на младите хора от малките населени места и разширяване достъпа до спортна и културна инфраструктура;

ПО СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: СОЦИАЛНО БЛАГОПОЛУЧИЕ

1. Повишаване на физическата активност сред младите хора;

2. Понижаване употребата на тютюневи изделия, алкохол и психоактивни вещества сред младите хора;

3. Увеличаване броя на младите хора, хранещи се здравословно;

4. Повишаване на екологичната култура и стимулиране на екологично поведение при младите хора;

5. Значително увеличаване броя на доброволчески инициативи в областта на околната среда и формиране на устойчива екологична култура и поведение.

6. Повишаване качеството на свободното време на младите хора с възможности за творчески, културен, образователен и развлекателен вид мероприятия;

7. Повишаване мотивацията у младите хора за личностно и ценностно развитие.

VII. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА

№	Дейност	Срок	Отговорни институции
СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАЕТОСТ 1. Приоритетна област: Образование и умения			
1.1	Организиране на информационни срещи с ученици от гимназиална степен на образовани, с цел презентиране и предоставяне на информационни материали	м. май и м. октомври 2023 г.	Ръководството на СУ „В. Левски“, община Брезник

	европейски младежки платформи, мерки и схеми на оперативни програми на ЕС, профили на висши учебни заведения в България		
1.2	Презентиране на дигитални продукти, изработени от учениците от първи и втори гимназиален етап, професия „Приложен програмист“ и профил „Софтуерни и хардуерни науки“.	м. април 2023 г.	СУ „В. Левски“
1.3	Създаване на възможност за стажуване по стажантски програми.		
2.Приоритетна област: Младежко предприемачество и заетост			
2.1	Провеждане на инициативата „Мениджър за един ден“.	м. ноември 2023 г.	Община Брезник, СУ „В. Левски“,
2.2	Провеждане на срещи с млади хора, които не учат и не работят, с цел предоставяне на информация за обучителни курсове.	м. април и м. октомври 2023 г.	Дирекция „Бюро по труда“
2.3	Включване на безработни младежи в национални програми за заетост – „Старт в кариерата“, „Работа“ и др.	целогодишно	Дирекция „Бюро по труда
СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: АНГАЖИРАНОСТ, УЧАСТИЕ И РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ 1. Приоритетна област: Гражданска активност и участие			
1.1	Ден на българската община – стимулиране на структурния диалог на местно ниво между младежите и лицата, представляващи общински институции с роля върху формирането на младежките политики	12 октомври 2023 г.	Община Брезник, учебни заведения
1.2	Организиране на група младежи доброволци за посещение и подпомагане с различни дейности на възрастни хора на територията на общината, нуждаещи се от подкрепа.	целогодишно	Община Брезник, СУ „В. Левски“, здравен медиатор
1.3	Отбелязване на Международен ден на доброволеца и доброволчеството	5 декември 2023 г.	Община Брезник; Учебни заведения
1.4	Седмица на гората – кампания за засаждане на дървета.	м. април 2023 г.	Община Брезник, ДГС Брезник
1.5	Облагородяване на градския парк	м. август 2023 г.	МКБППМН
2. Приоритетна област: Равенство, многообразие и приобщаване			
2.1	Провеждане на благотворителни кампании за набиране на средства за деца или хора в нужда.	м. май, м. септември 2023 г.	Община Брезник; Учебни заведения, НЧ „Просвещение 1870“
2.2.	Прожекции на специализирани филми, посветена на проблемите на младите хора.	м. октомври/ ноември 2023 г.	Община Брезник, М КБППМН НЧ „Просвещение 1870“
3. Приоритетна област: Достъп до информация и услуги			
3.1	Информационни кампании на тема „Безопасен интернет“. Изготвяне на информационни брошури.	м. май 2023 г.	МКБППМН
3.2.	Своевременно обявяване на интернет страницата на общината за младежки проекти, програми, стипендии и др. възможности.	при необходимост	Община Брезник;
3.3	Насърчаване и подпомагане на дейността на читалищата като културно информационни центрове.	постоянен	Община Брезник; читалищата в общината
СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: СОЦИАЛНО БЛАГОПОЛУЧИЕ 1. Приоритетна област: Физическо и психично здраве			
1.1	Информационни кампании за отбелязване на	В зависимост от	Община Брезник,

	дните за борба със: затлъстяването; превенция на тютюнопушенето; злоупотреба с алкохол, употреба на наркотици и полово предавани болести; повишаване сексуалната култура на младите хора; подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве.	датите на световното отбелязване	МКБППМН, Учебни заведения
1.2.	Национална АНТИ-СПИН кампания „Животът е безценен“.	1 декември 2023 г.	МКБППМН, Учебни заведения
1.3	Провеждане на празник на движението и спорта през месец май 2023 г. под надслов „Да спортуваш е модерно“.	м. май 2023 г.	МКБППМН, Учебни заведения
1.4	Организиране на турнири по волейбол, футбол и бадминтон за ученици и младежи от училищата, на възраст над 14 години.	м. септември, октомври 2023 г.	Община Брезник, МКБППМН, Учебни заведения
1.5	Провеждане на здравно-образователна дискусии, посветени на здравословното хранене и здравословния начин на живот, с гост лектори.	2023 г.	МКБППМН, Учебни заведения
2. Приоритетна област: Екологично поведение и опазване на околната среда			
2.1	Отбелязване „Часът на Земята“ - /масово едновременно изключване на електрическото осветление/.	последната събота на март, от 20:30 ч. до 21:30 ч.	МКБППМН
2.2	Обявяване на младежка инициатива, свързана с благоустрояване на обществените пространства в жилищните квартали.	м. април - м. септември 2023 г.	МКБППМН, Община Брезник
2.3	Инициативи свързани с Европейската седмица на мобилността	м. септември 2023 г.	МКБППМН
3 Приоритетна област: Свободно време, творчество и култура			
3.1	Организиране на концерти, театри, конкурси с участие на талантливи младежи.	През цялата година	МКБППМН, Учебни заведения, читалищата в общината
3.2	Отбелязване на Световния ден на книгата: - посещения на ученици в библиотеките на читалищата.	м. април 2023 г.	Община Брезник, НЧ „Просвещение 1870“
3.3	Отбелязване Деня на християнското семейство и християнската младеж.	21 ноември 2023 г.	Община Брезник, НЧ „Просвещение 1870“
3.4	Отбелязване на Международния ден на младежта	12 август 2023 г.	МКБППМН

VIII. АНГАЖИРАНИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

От изключително значение за ефективното реализиране на Годишния план за младежта за 2023 г. е координацията и взаимодействието между Общинска администрация Брезник и другите институции на територията на общината и извън нея, имащи отношение към развитието на младото поколение:

- Министерство на образованието и науката;
- Областна администрация Перник;
- Кметствата на населените места;
- Училища, читалища, спортни клубове, РЗИ, БЧК
- РУ на МВР Брезник
- Дирекция “Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето” – гр. Брезник;
- Дирекция “Бюро по труда” – Перник, филиал гр. Брезник.

IX. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

Източниците на финансиране за изпълнение на дейностите заложени в Годишния план за младежта са в рамките на одобрения бюджет на община Брезник и МКБППМН.

X. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

Годишния план за младежта за 2023 година е разработен въз основа на планираните инициативи от Общинска администрация, училища, читалища, МКБППМН.

В периода на реализация на дейностите, наблюдението на плана и координацията между ангажираните институции ще бъде осъществявана от ресорния заместник кмет.

Планът е отворена система и подлежи на промени през годината при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности.

XI. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

За осигуряване на публичност Планът ще бъде публикуван на сайта на Община Брезник.

Дейностите за реализация на плана ще се популяризират чрез:

- Сайта на Община Брезник
- Социални мрежи;
- Други подходящи форми.

Изготвил: Румяна Кръстева - *Мл. експерт ОКВСТЗСМД*

Настоящият Общински план за младежта в община Брезник за 2023 г. е приет с Решение №642 по Протокол №6/ 27.03.2023 г. от заседание на Общински съвет-Брезник.